

Meldcode

Huiselijk geweld en kindermishandeling

OB 't Startblok Jan van Arkelweg 12, 3791 AC Achterveld

Inhoudsopgave

<i>Voorwoord</i>	4	
<i>Huiselijk geweld en kindermishandeling</i>	5	
<i>Balansmodel draaglast - draagkracht</i>	7	
<i>Route bij signalen van huiselijk geweld en kindermishandeling</i>	8	
<i>Stappenplan:</i>		
<i>Stap 1: In kaart brengen van de signalen</i>	9	
<i>Stap 2: Collegiale consultatie en raadplegen Advies en Meldpunt Kindermishandeling of Steunpunt Huiselijk Geweld</i>	10	
<i>Stap 3: Gesprek met de ouder</i>	10	
<i>Stap 4: Wegen van de aard en de ernst van het huiselijk geweld of de kindermishandeling</i>		11
<i>Stap 5: Beslissen: zelf hulp bieden/ organiseren en/of melden</i>	12	
<i>Bijlagen:</i>		
<i>Bijlage 1: Signalenlijst vermoeden kindermishandeling</i>	13	
<i>Bijlage 2: Observatiepunten</i>	16	
<i>Bijlage 3: Handreikingen bij een gesprek met de ouder(s)/ opvoeder(s) bij vermoedens van mishandeling</i>	17	
<i>Bijlage 4: Handreikingen bij een gesprek met de leerling</i>	18	
<i>Bijlage 5: Sociale kaart Achterveld</i>		19

Voorwoord

Kinderen zijn helaas veel te vaak het slachtoffer van huiselijk geweld. Per jaar zijn meer dan 100.000 kinderen getuige van huiselijk geweld. Ze voelen de spanning, horen de kreten, zien de verwondingen. Kinderen die thuis getuige zijn van geweld lopen ernstige psychische schade op. Van deze kinderen raakt 40% tot 60% getraumatiseerd doordat zij getuige zijn van de mishandeling tussen hun ouders. Naar schatting is tussen de 30% en 40% van deze kinderen zelf tevens slachtoffer, omdat zij ook mishandeld worden of omdat zij tussenbeide springen. Daarnaast zijn naar schatting 120.000 kinderen per jaar slachtoffer van andere vormen van kindermishandeling. Het betekent dat 1 op de 30 kinderen te maken heeft met een vorm van kindermishandeling of huiselijk geweld. Nog geen 20.000 kinderen worden hiervan gemeld bij het Advies- en Meldpunt Kindermishandeling. Daarnaast overlijden er 50 tot 80 kinderen per jaar aan de gevolgen van kindermishandeling.

De genoemde cijfers tonen aan dat er vanuit vele organisaties continue uitgebreide aandacht voor dit probleem nodig is. Dat geldt zeker ook voor preventie en signalering in een vroeg stadium. Scholen zijn bij uitstek plaatsen waar (een vermoeden van) huiselijk geweld en kindermishandeling gesignaleerd kan worden. Leerkrachten brengen veel tijd met de kinderen door, hebben een vertrouwensrelatie met hen opgebouwd en kunnen een belangrijke signaalfunctie vervullen.

De Wet Meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling treedt op 1 juli 2013 in werking. Deze wet schrijft een aantal punten voor waar een school aan moet voldoen. Beroepskrachten zijn verplicht de meldcode voor huiselijk geweld en kindermishandeling in de thuissituatie te hanteren bij signalen van geweld.

De meldcode heeft tot doel jeugdigen, die te maken hebben met een vorm van geweld of mishandeling, eerder passende hulp te bieden, zodat een einde komt aan de (bedreigende) situatie. Hiertoe biedt de meldcode stappen en handvatten aan professionals voor signalering en het in gang zetten van interventies bij (vermoedens van) huiselijk geweld en kindermishandeling. De doelgroepen zijn zowel slachtoffers, getuigen als (vermoedelijke) daders.

In het primair onderwijs wordt de beslissing om vermoedens van huiselijk geweld en kindermishandeling al dan niet te melden bij het Advies- en Meldpunt Kindermishandeling (AMK) of Steunpunt Huiselijk Geweld (SHG) bij voorkeur samen met de partners in zorgteam en ZAT afgewogen.

Huiselijk Geweld en Kindermishandeling

Huiselijk Geweld

Onder huiselijk geweld wordt het volgende verstaan:

'Huiselijk geweld is geweld dat door iemand uit de huiselijke kring van het slachtoffer is gepleegd. Geweld betekent in dit verband aantasting van de persoonlijke integriteit. Onderscheid wordt gemaakt tussen lichamelijk, geestelijk of seksueel geweld of bedreiging daarmee door iemand uit de huiselijke kring.

In dit protocol gaat het om huiselijk geweld, waarbij kinderen en jongeren betrokken zijn. Dit betekent, dat de meest voorkomende signalen betrekking zullen hebben op het getuige zijn van geweld en het slachtoffer zijn van kindermishandeling. Kinderen die opgroeien in een gewelddadig gezin voelen de spanning, horen de kreten, zien de verwondingen, willen tussenbeide springen en kunnen daardoor ernstige psychische schade oplopen. Naast het getuige zijn van geweld in de thuissituatie kunnen kinderen ook zelf het slachtoffer zijn van het geweld. De volgende vormen van mishandeling worden kort toegelicht.

Kindermishandeling

Onder kindermishandeling wordt het volgende verstaan:

- elke vorm van, voor de minderjarige, bedreigende of gewelddadige interactie van fysieke, psychische of seksuele aard,
- die de ouders of andere personen ten opzichte van wie de minderjarige in een relatie van afhankelijkheid of onvrijheid staat, actief of passief, opdringen
- waardoor ernstige schade wordt of dreigt te worden berokkend aan de minderjarige in de vorm van fysiek of psychische letsel. Hieronder vallen ook verwaarlozing en onthouden van essentiële hulp, medische zorg en onderwijs. (*Wetsontwerp Wet op de jeugdzorg 2004*)

Vormen van mishandeling

- **lichamelijke mishandeling:**
Alle vormen van lichamelijk geweld; de leerling wordt geslagen, geschopt, geknepen, gebrand en dergelijke.
- **psychische of emotionele mishandeling:**
de leerling wordt afgewezen, geterroriseerd, aangezet tot afwijkend en/of anti-sociaal gedrag, gepest, getreiterd, gekleineerd; aan de leerling worden extreem hoge eisen gesteld, een juiste vorm van onderwijs wordt onthouden;
- **seksuele mishandeling:**
de leerling wordt gedwongen seksuele handelingen te ondergaan, seksuele handelingen uit te voeren, getuige te zijn van seksuele handelingen van anderen of wordt gedwongen te kijken naar pornografisch materiaal;
- **lichamelijke verwaarlozing:**
de leerling wordt (medische) verzorging en/of veiligheid onthouden, de leerling krijgt onvoldoende voedsel en kleding;
- **psychische of emotionele verwaarlozing:**
de leerling wordt geestelijk verwaarloosd, geïsoleerd, genegeerd; koestering wordt onthouden en er is nooit aandacht of tijd voor de leerling.

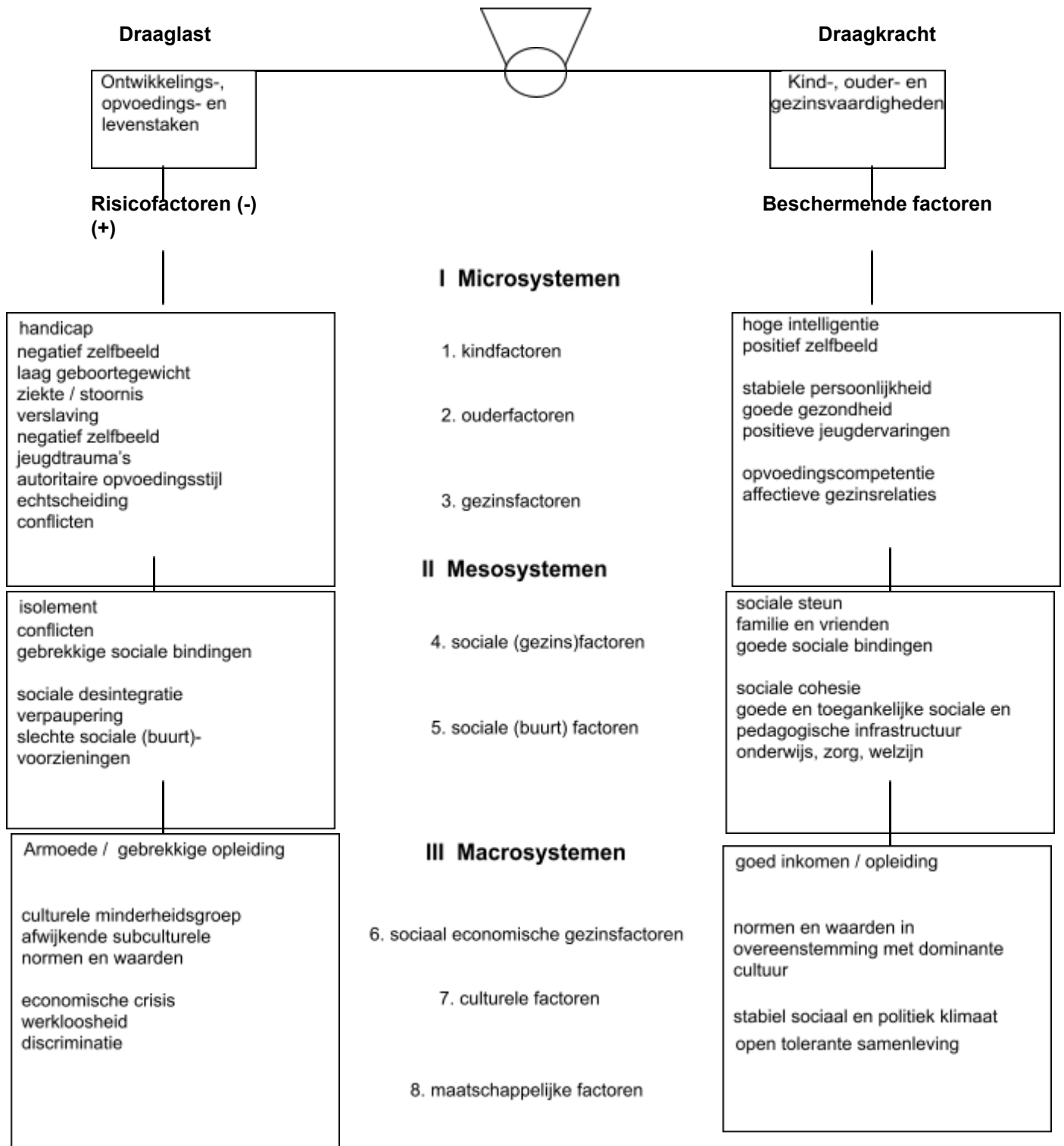
Vaak komen verschillende vormen van mishandeling tegelijkertijd voor.

De gevolgen van kindermishandeling of huiselijk geweld kunnen een mensenleven lang voortduren!

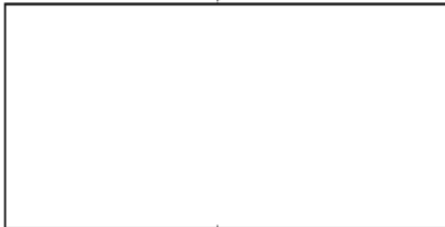
Bijvoorbeeld door:

- Hechtingsstoornis
- Belemmerde / bedreigde ontwikkeling
- Negatief zelfbeeld
- Negatief mensbeeld
- Psychiatrische problemen
- Ontwikkelingsachterstanden
- Lichamelijk letsel

Balansmodel draaglast - draagkracht

Route bij signalen van huiselijk geweld en kindermishandeling

Stap 1: In kaart brengen van signalen

- Observeren, signaleren en begeleiden
- Onderzoek naar onderbouwing: leerkracht observeert en signaleert belemmeringen in de ontwikkeling
- Leerkracht begeleidt de leerling
- Gesprek met ouders: delen van de zorg

Stap 2: Collegiale consultatie en raadplegen Advies- en Meldpunt Kindermishandeling

- Consulteer interne en externe collega's tijdens teambespreking
- Bilateraal overleg met jeugdarts, sociaal verpleegkundige, maatschappelijk werk
- Consulteer ook het Advies- en Meldpunt Kindermishandeling
- Uitkomsten consultaties bespreken met ouders
- (Overweeg registratie in de Verwijsindex Risicjongeren)

Stap 3: Gesprek met de ouder

- Gesprek met de ouder: delen van de zorg

Stap 4: Weeg de aard en de ernst van het huiselijk geweld of de kindermishandeling

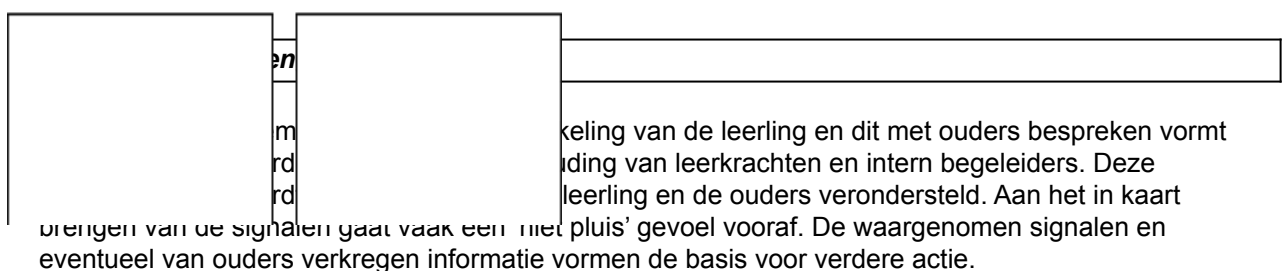
- Weeg risico, aard en ernst van de kindermishandeling of huiselijk geweld. Vraag het AMK hierover een oordeel te geven.

Stap 5a: Beslissen: Hulp organiseren en effecten volgen

- Bespreek uw zorgen met de ouder/leerling
- Organiseer hulp door ouder en leerling door te verwijzen naar Bureau Jeugdzorg
- Monitor of ouder en de leerling hulp krijgen
- Volg de leerling

Stap 5b: Beslissen: Melden bij AMK

- Bespreek met de ouder uw voorgenomen melding
- Meld bij het Advies- en Meldpunt Kindermishandeling

Signaleren op OB 't Startblok

Als je vermoedt dat de leerling mishandeld wordt of dat er huiselijk geweld binnen het gezin is, onderneem je als leerkracht de volgende stappen:

- Deel deze zorg met de intern begeleider. Denk bij het bespreken aan de privacy.
- Verzamel aanwijzingen die het vermoeden onderbouwen, gebruik hierbij de signalenlijst (zie bijlage 1).
- Leg opvallend gedrag vast in de bijlage observatiepunten (zie bijlage 2; persoonlijke aantekeningen).
- Leg (uitkomsten van) gesprekken over de signalen vast en daarnaast de stappen en de besluiten die je neemt.
- Omschrijf zo feitelijk mogelijk welke signalen zijn opgevallen, om welke specifieke situaties het gaat waar zorgen over zijn en van wie deze signalen afkomstig zijn.
- Ook de gegevens die de signalen weerspreken worden vastgelegd.
- Betrek in het interne overleg ook de leerkracht van eventuele broertjes en zusjes en degene die de leerling hiervoor in de klas heeft gehad. Een belangrijk signaal is plotselinge verandering van gedrag.
- Spreek met elkaar af hoe lang je voor stap 1 neemt (maximaal één maand).
- De intern begeleider stelt de directie op de hoogte van het stappenplan.

De signalen worden in het persoonlijk dossier (Parnassys) van de leerling opgeslagen.

Aandachtspunten bij stap 1 Signaleren :

Als de leerling je in vertrouwen neemt:

- Luister rustig naar hetgeen de leerling vertelt en reageer niet emotioneel of paniekerig. Neem de leerling serieus en spreek je zorgen uit en geef aan dat je de leerling wilt helpen;
- Noteer wat de leerling verteld heeft in het persoonlijk dossier (Parnassys) van de leerling. Houdt contact met de leerling, blijf aan de vertrouwensrelatie werken en vraag ook wat de leerling zelf wil.
- Beloof nooit aan de leerling absolute geheimhouding. Beloof dat je geen volgende stap zult nemen zonder dat met de leerling besproken te hebben. Steun de leerling in het feit dat het zijn geheim verteld heeft. Vraag in dit gesprek door of de leerling zich veilig voelt en of het zelf ook geslagen wordt. Maak eventueel met de leerling een veiligheidsplan. Daarin is opgenomen hoe de leerling zich het beste in veiligheid kan brengen (bijvoorbeeld naar kamer gaan, naar vriendje etc.).
- Vaak gaan vermoedens van kindermishandeling gepaard met een 'niet-pluis' gevoel. Erken dit gevoel en benoem dit ook richting leerkrachten en andere medewerkers binnen de school die signalen kunnen hebben van kindermishandeling of huiselijk geweld. Onderbouw het 'niet-pluis' gevoel met feitelijk waargenomen gedrag van de leerling of andere concrete observaties.
- Houdt daarbij rekening met het feit dat signalen niet altijd op kindermishandeling hoeven te wijzen. De leerling kan blauwe plekken hebben als gevolg van een ziekte of de leerling kan gedrag vertonen dat het gevolg is van iets anders dan kindermishandeling. Voorzichtigheid is geboden en met name collegiale consultatie kan verhelderend werken.
- Accepteer kindermishandeling en huiselijk geweld als één van de vele mogelijke oorzaken van onverklaarbaar/ opvallend gedrag van de leerling. Probeer in deze stap het beeld completer te krijgen. Speel geen politieagent: het is niet de taak van de leerkracht om speurwerk naar de dader te doen. Ga uit van een patroon aan signalen, uitgezonden door de leerling of door een derde. Blijf (het gedrag van) de leerling aandachtig volgen, dat wil zeggen observeren en noteren wat je ziet en hoort, maar voorkom een uitzonderingspositie van de leerling.
- Ga zorgvuldig om met de privacy van de leerling en van de ouders.
- Het vertrekpunt van je inzet blijft de zorg die jij, met de ouders, voor de leerling hebt.

Stap 2: Collegiale consultatie en raadplegen Advies en Meldpunt Kindermishandeling of Steunpunt Huiselijk Geweld

Om de signalen die in kaart gebracht zijn goed te kunnen duiden, is overleg met een deskundige collega noodzakelijk. Vraag zo nodig ook advies aan het Advies- en Meldpunt Kindermishandeling of aan het Steunpunt Huiselijk Geweld.

Collegiale consultatie op OB 't Startblok

- Bespreek de (feitelijke) signalen; bijlage 1 en bijlage 2, met de intern begeleider.
- Leerkracht deelt eventuele vermoedens van zorg met leerkrachten van evt. broers/zussen tijdens zorgvergadering/groepsbespreking.
- De intern begeleider consulteert zo nodig hulpverleners die reeds in het gezin werkzaam zijn.
- De intern begeleider consulteert zo nodig de jeugdverpleegkundige, jeugdarts, orthopedagoge of schoolmaatschappelijk werker.
- De intern begeleider vraagt zo nodig (anoniem) advies bij het Advies- en Meldpunt Kindermishandeling (AMK) of steunpunt Huiselijk geweld.
- Spreek met elkaar een tijdslimiet af voor stap 2.
- De intern begeleider houdt de directie op de hoogte van de genomen stappen.

Stap 3: Gesprek met de ouder(s)

Na het collegiaal overleg en eventueel het adviesgesprek met het advies-en Meldpunt Kindermishandeling of het Steunpunt Huiselijk Geweld, volgt een gesprek met ouder(s) en/of kind. Omdat openheid een belangrijke grondhouding is, wordt in het stappenplan zo snel mogelijk contact gezocht met ouder(s) en/of kind om de signalen te bespreken. Soms zal het vermoeden door het gesprek worden weggenomen, dan zijn de volgende stappen van het stappenplan niet nodig. Worden de zorgen over de signalen niet weggenomen, dan worden ook de volgende stappen van de meldcode gezet.

Gesprek met de ouder(s):

Als het om minderjarigen gaat, zal er een gesprek met de ouders plaatsvinden om de signalen te bespreken. Dit is niet alleen van belang als de ouders mogelijkerwijs betrokken zijn bij het huiselijk geweld of de mishandeling, maar ook als dit niet aan de orde is. Want de ouders behoren, zeker als zij het gezag uitoefenen, als regel te worden geïnformeerd over wat er bij hun kind speelt.

In het gesprek met de ouder(s) gaat het er om dat de beroepskracht:

- Het doel van het gesprek uitlegt.
- De signalen, dit wil zeggen de feiten die hij heeft vastgelegd en de waarnemingen die hij heeft gedaan, bespreekt.
- De ouder(s) uitnodigt om daarop te reageren.
- Na deze reactie zonedig komen tot een interpretatie van wat hij gezien en gehoord heeft en wat hem in reactie daarop verteld is.

Geen gesprek met de ouder(s):

In sommige gevallen kan worden afgezien van een gesprek met de ouder(s). Het gaat om situaties waarin door het voeren van het gesprek de veiligheid van één van de betrokkenen in het geding zou kunnen komen. Zo is het denkbaar dat een beroepskracht besluit om zijn vermoeden van mishandeling, seksueel misbruik of eer gerelateerd geweld nog niet met de vermoedelijke dader te bespreken omdat hij het risico aanwezig acht dat de dader zich, na dit gesprek, op het slachtoffer af zal reageren. Ook kan er worden afgezien van een gesprek als er goede redenen zijn om aan te nemen dat de ouder(s) daarvoor de contacten met de beroepskracht zal verbreken waardoor de ouder(s) en/of kind uit zicht raakt, van school wordt gehaald.

Gesprek met kinderen:

Ook als de leerling nog jong is, is het van belang dat de beroepskracht het gesprek met hem aangaat, tenzij dat voor de jeugdige leeftijd echt niet mogelijk of te belastend voor hem is. De beroepskracht

beoordeelt zelf of een gesprek zinvol en mogelijk is, zonodig in overleg met een collega of met het Advies en meldpunt Kindermishandeling.

NB: Het kan van belang zijn om de leerling alleen te spreken, zonder dat de ouders daarbij aanwezig zijn zodat de leerling zich vrij kan uiten. In principe behoren ouders hier vooraf over te worden geïnformeerd. In verband met de veiligheid van de leerling kan echter worden besloten om toch eerst een gesprek met de leerling te voeren zonder dat ouders hierover van te voren worden geïnformeerd.

Gesprek met de ouder(s) op OB 't Startblok

- Directie, leerkracht en intern begeleider bespreken wie het gesprek met ouder(s) gaan voeren.
- Er wordt afgesproken wie het gesprek vastlegt in het persoonlijk dossier van de leerling.
- Bij een gesprek zullen naast de ouder(s), twee of meer personen aanwezig zijn, dit is in ieder geval de intern begeleider. Daarnaast kan gedacht worden aan; de directeur, de leerkracht, de orthopedagoge, de schoolmaatschappelijk werker, of jeugdarts.
- De stappen zoals bij 'In het gesprek met de ouder' worden gevolgd.
- In dit gesprek wordt de nadruk gelegd op concrete signalen en het welbevinden van de leerling (zie bijlage 3; handreikingen bij gesprek met ouders).
- Zonodig wordt er een gesprek met de leerling gevoerd, door leerkracht of intern begeleider (zie bijlage 4; handreikingen bij gesprek met de leerling).
- Worden de zorgen over de signalen niet weggenomen, dan worden ook de volgende stappen van de meldcode gezet.

Stap 4: Wegen van de aard en de ernst van het huiselijk geweld of de kindermishandeling

Na de eerste drie stappen beschikt de beroepskracht al over redelijk veel informatie; de beschrijving van de signalen die er zijn vastgelegd, de uitkomsten van het gesprek met de ouder(s) en het advies van deskundigen. In deze stap moet de informatie gewogen worden, dat betekent dat er moet worden ingeschat wat het risico, de aard en de ernst is van het huiselijk geweld of kindermishandeling.

Weging en risicotaxatie op OB 't Startblok

- De intern begeleider bundelt alle gegevens en maakt een afspraak voor een multidisciplinaire bespreking.
- In overleg met het zorgteam; de ernst en de aard van de signalen en het risico op kindermishandeling of huiselijk geweld worden multidisciplinair afgewogen. Hierbij kunnen ook de ouders aanwezig zijn.
- Vanuit dit overleg wordt een afgestemde aanpak vastgesteld en uitgevoerd, gericht op handelingsgerichte adviezen voor de leerling, de ouders en de leerkracht.
- In deze aanpak wordt weergegeven wie welke verantwoordelijkheid heeft.

Stap 5: Beslissen: zelf hulp bieden/ organiseren en/of melden

In deze stap wordt een besluit genomen; of er kan hulp geboden worden aan de ouder en de leerling of de zorgen zijn van dien aard dat er een melding bij het AMK moet plaats vinden. Waar het bij deze afweging om gaat is dat er gekeken wordt of er voldoende hulp geboden of georganiseerd kan worden. Als dit niet of gedeeltelijk het geval is moet er een melding gedaan worden.

Beslissen: hulp bieden/ organiseren en/of melden op OB 't Startblok

Stap 5a: Hulp organiseren en effecten volgen:

- Als de ouder(s) erkennen dat er een probleem is en graag hulp willen ontvangen zal het zorgteam de noodzakelijke hulp organiseren door ouders door te verwijzen naar Bureau Jeugdzorg of een andere relevante organisatie, zo mogelijk via schoolmaatschappelijk werk.
- De intern begeleider checkt na één of twee weken bij de hulpverlenende organisatie of de ouders ook daadwerkelijk hulp hebben gezocht.
- Het zorgteam geeft handelingsadviezen aan de leerkracht.
- Het zorgteam volgt de effecten van deze hulp.
- Alle afspraken worden vastgelegd in het dossier van de leerling.
- De leerkracht en intern begeleider blijven de leerling volgen.
- Als er signalen zijn dat het huiselijk geweld of de kindermishandeling niet stopt of opnieuw begint wordt er alsnog een melding bij het AMK gedaan.

Stap 5b: Melden bij AMK

Kan de school de leerling niet voldoende tegen het risico op huiselijk geweld of op kindermishandeling beschermen of willen ouders geen hulp ontvangen dan wordt er een melding gedaan bij het AMK.

Wanneer de (reeds bestaande) hulp niet voldoende blijkt te zijn, of wanneer er alsnog een vermoeden van kindermishandeling of huiselijk geweld blijft bestaan, dan bespreken de intern begeleider en de leerkracht dit met de ouders en/of het kind. Hierbij zijn de volgende aandachtspunten van belang:

1. leg uit waarom u van plan bent een melding te gaan doen en wat het doel daarvan is;
2. vraag de ouder uitdrukkelijk om een reactie;
3. in geval van bezwaren van de ouder, overleg op welke wijze u tegemoet kunt komen aan deze bezwaren;
4. is dat niet mogelijk, weeg de bezwaren dan af tegen de noodzaak om de leerling te beschermen tegen het geweld of de kindermishandeling. Betrek in uw afweging de aard en de ernst van het geweld en de noodzaak om de leerling door het doen van een melding daartegen te beschermen;
5. doe een melding indien naar uw oordeel de bescherming van de leerling de doorslag moet geven.

Van contacten met de ouder over de melding kunt u afzien:

- als de veiligheid van de leerling, de ouder, die van u zelf, of die van een ander in het geding is;
- als u goede redenen hebt om te veronderstellen dat de ouder of de leerling daardoor het contact met u zal verbreken.

- In samenspraak met het zorgteam wordt er besloten wie de melding gaat doen.
- In het zorgteam wordt afgesproken wie de ouders informeert over de uitkomsten van de melding bij het AMK.
- Meld de vermoedens bij het Advies- en Meldpunt Kindermishandeling of bij het Steunpunt Huiselijk Geweld.
- Sluit bij de melding zoveel mogelijk aan bij feiten en gebeurtenissen en geef duidelijk aan welke informatie die gemeld wordt (ook) van anderen afkomstig is.
- Overleg bij de melding met het Advies- en Meldpunt Kindermishandeling of het Steunpunt Huiselijk Geweld wat er na de melding, binnen de grenzen van de gebruikelijke werkzaamheden, nog gedaan kan worden om de leerling en de gezinsleden tegen het risico op huiselijk geweld of op mishandeling te beschermen.
- De intern begeleider legt de gegevens over de melding vast in het leerlingdossier in Parnassys.
- Leerkracht en intern begeleider blijven het kind goed volgen nadat de melding gedaan is.
- Wanneer er zorgen blijven bestaan of wanneer er zich opnieuw signalen van kindermishandeling / huiselijk geweld voordoen, dan wordt er opnieuw actie ondernomen. Neem z.s.m. contact op met het AMK of SHG en bespreek met hen dat er (nog altijd / opnieuw) signalen opmerkt worden. Dit kan tot een tweede melding leiden, waarbij het AMK opnieuw de verantwoordelijkheid heeft om de zaak te onderzoeken.

Bijlage 1: Signalenlijst vermoeden kindermishandeling

In het algemeen geldt bij signalen die op kindermishandeling duiden dat er sprake is van een spanningsveld: aan de ene kant willen kinderen die slachtoffer zijn van mishandeling dat het ophoudt; aan de andere kant zijn ze vaak heel angstig voor de (reële) gevolgen van het bekend worden van de mishandeling. Kenmerkend voor mishandelde kinderen zijn dan ook verwarrende gevoelens van angst, isolement, schuld, schaamte, woede, wantrouwen en een negatief zelfbeeld. Dergelijke gevoelens gaan vaak schuil achter de signalen die hier genoemd worden.

Deze signalenlijst kan gebruikt worden om een vermoeden te onderbouwen.

Vul deze lijst twee keer in (een paar weken na elkaar) en geef aan wanneer je een vermoeden hebt (V) of wanneer er duidelijke signalen zijn (S).

Naam leerling:

Ingevuld door:

Datum:

Lichaams- en gedragssignalen:

- *Onverklaarbare blauwe plekken, schaafwonden, kneuzingen, botbreuken, krab-, bijt- of brandwonden
- *Slechte verzorging m.b.t. kleding (kleding niet passend bij het seizoen), hygiëne, eten
- *Onvoldoende geneeskundige/tandheeskundige zorg
- *Houterige manier van bewegen (benen, “bekken op slot”)
- *Lichaam stijf houden bij optillen
- *Ontwikkelingsachterstanden (mentaal en emotioneel)
- *Slaapstoornissen
- *Buikpijnklachten, hoofdpijnklachten
- *Vermoeidheid, lusteloosheid
- *Genitale of anale verwondingen, jeuk of infectie bij vagina of anus
- *Pijn bij lopen en/of zitten
- *Opvallend vermageren of dikker worden
- *Recidiverende urineweginfecties of problemen bij het plassen
- *Niet zindelijk op 4-jarige leeftijd
- *Extreem zenuwachtig, gespannen of angstig
- *Apathisch, lusteloos
- *Teruggetrokken, in zichzelf gekeerd, depressief
- *Snel straf verwachten
- *Vernielzuchtig gedrag
- *Veel aandacht vragen op een vreemde manier
- *Gering gevoel van eigenwaarde
- *Geen of weinig belangstelling van de ouders
- *Niet bij de leeftijd passende kennis van, of omgang met, seksualiteit
- *Voeding/eetproblemen
- *Angst of schrikreacties bij onverwacht lichamelijk contact
- *Gedrag dat niet leeftijdsadequaat is
- *Altijd waakzaam
- *Extreem verantwoordelijkheidsgevoel
- *Niet spelen met andere kinderen

- *Afwijkend spel (ongebruikelijke thema's die kunnen wijzen op kindermishandeling)
- *Agressieve reacties naar andere kinderen
- *Geen interesse in speelgoed/spel
- *Kind pest of wordt gepest

Typische onderwijssignalen:

- *Leerproblemen
- *Taal- of spraakproblemen
- *Plotselinge drastische terugval in schoolprestaties
- *Faalangst
- *Hoge frequentie schoolverzuim
- *Altijd heel vroeg op school zijn en na schooltijd op school(plein) blijven
- *Regelmatig te laat op school komen
- *Geheugen- of concentratieproblemen
- *Geen of weinig belangstelling van de ouders voor (de schoolprestaties van) het kind
- *Angstig bij het omkleden (gym, zwemmen)
- *Afwijkend gedrag wanneer de ouders het kind van school halen
- *Kind wordt onverwacht uitgeschreven zonder afscheid
- *Onverzorgd naar school
- *Zonder ontbijt naar school/geen brood mee bij overblijf
- *Ouders nemen schooladviezen niet over
- *Te hoge druk op schoolprestaties

Signalen gezin:

- *Onveilige behuizing
- *Onhygiënische leefruimte
- *Sociaal geïsoleerd
- *Kind gedraagt zich anders als de ouders in de buurt zijn
- *Gezin verhuist vaak
- *Lichamelijk/geestelijk straffen is gangbaar
- *Gezin kampt met diverse problemen
- *Regelmatige wisselende samenstelling van gezin
- *Sociaal-economische problemen
- *Veel ziekte in het gezin
- *Geweld tussen gezinsleden
- *Andere kinderen zijn uit huis geplaatst
- *Onverzorgde verwaarloosde indruk

Signalen van ouder:

- *Ouder schreeuwt naar het kind of scheldt het kind uit
- *Ouder troost het kind niet bij huilen
- *Ouder reageert niet of nauwelijks op het kind
- *Ouder komt afspraken niet na

- *Ouder heeft irreële verwachtingen van het kind
- *Ouder heeft ervaring met geweld uit eigen verleden
- *Ouder staat er alleen voor en heeft weinig steun uit omgeving
- *Ouder weigert benodigde hulp op medisch, geestelijk of schoolgebied
- *Ouder heeft psychiatrische/ psychische problemen
- *Ouder gedraagt zichzelf nog als kind
- *Ouder heeft cognitieve beperkingen
- *Ouder vertoont negatief en dwingend gedrag
- *Ouder belast kind met volwassen zorgen of problemen
- *Ouder heeft andere kinderen mishandeld, verwaarloosd of misbruikt

Signalen die specifiek zijn voor kinderen die getuige zijn van huiselijk geweld

- *Agressie: kopiëren van gewelddadig gedrag van vader (sommige jongeren, m.n. jongens kopiëren hun vaders gedrag door hun moeder of jongere broertjes/zusjes te slaan), agressie naar medeleerlingen, leeftijdgenoten, agressie en wreedheid naar dieren
- *Alcohol- of drugsgebruik
- *Opstandigheid, angst, depressie
- *Negatief zelfbeeld
- *Passiviteit en teruggetrokkenheid, verlegenheid
- *Gebrek aan energie voor schoolactiviteiten
- *Zichzelf beschuldigen
- *Suïcidaliteit
- *Sociaal isolement: proberen thuissituatie geheim te houden en ondertussen aansluiting te vinden met leeftijdsgenoten (zonder ze mee naar huis te nemen)
- *Gebrek aan sociale vaardigheden
- *Vaak wordt de verkeerde diagnose ADHD gesteld

Bijlage 2: Observatiepunten

Vragen over 'opvallend gedrag van een leerling'

Naam leerling(e): _____ jongen/meisje

Leeftijd/groep: _____

1. Sinds wanneer vertoont de leerling opvallend gedrag?
2. Is er de laatste tijd iets in het gedrag of in de situatie van de leerling veranderd?
3. Het opvallende gedrag bestaat uit (zie ook bijlage 2):
4. Hoe is de verhouding tot de medeleerlingen?
5. Hoe is de uiterlijke verzorging van de leerling, zoals kleding en dergelijke?
6. Hoe is de verhouding tot vrouwelijke/mannelijke leerkrachten?
7. Hoe is het contact tussen de school en de ouders?
8. Zijn er bijzonderheden over het gezin te melden? Indien mogelijk ook de bron vermelden.
9. Wat is er bij u bekend over eventuele broertjes en zusjes?
10. Zijn er opvallende veranderingen in de schoolresultaten?

Volgens de Wet op Persoonsregistraties hebben ouders het recht op inzage en correctie in het dossier van hun kind. Daarom dienen gegevens in het dossier zorgvuldig en zo objectief mogelijk te worden beschreven. Persoonlijke werkaantekeningen zijn geen onderdeel van het dossier en niet ter inzage voor ouders. Het is daarom belangrijk zeer zorgvuldig om te gaan met deze werkaantekeningen. Zet deze niet op naam. Zodra het mogelijk is vernietigt u ze.

Bijlage 3: Handreikingen bij een gesprek met de ouder(s)/ opvoeder(s) bij vermoedens van mishandeling

Een goede ingang voor een gesprek met de ouders is de zorg die u heeft om hun kind. De ouders beschuldigen van mishandeling heeft nooit zin. Er is slechts zelden sprake van opzet bij de ouders. Vaker is er sprake van machteloosheid of onmacht bij de ouders.

Aandachtspunten tijdens het gesprek met de ouders

- *Neem de ouders serieus
- *Maak het doel van het gesprek duidelijk
- *Noem objectieve ervaringen (gedrags- of lichaamssignalen) waarop je jouw zorg baseert
- *Respecteer de (ervarings) deskundigheid van de ouders met betrekking tot dit kind
- *Toon betrokkenheid
- *Wees voorzichtig, maar duidelijk (kijk uit voor vaagheid)
- *Wees eerlijk
- *Heb aandacht voor de ouders
- *Praat vanuit jezelf (ik zie dat...)
- *Indien het kind afwijkt van het algemene gedrag in de klas benoem dat dan
- *Nodig de ouders uit om te praten
- *Toon eventueel eigen onzekerheid
- *Bereid je goed voor op het gesprek
- *Stel open vragen (vragen die ouders uitnodigen om te praten)
- *Let op non-verbale communicatie: aankijken, open en geïnteresseerde houding, naar de ouders toewenden, niet bang zijn voor stiltes
- *Zorg dat je goed op de hoogte bent van de mogelijkheden en adressen van de verschillende instellingen voor hulpverlening

Wat je meestal beter *niet* kunt doen in gesprekken met ouders:

- *Als deskundige tegenover de ouders gaan staan
- *Vaktaal gebruiken
- *Psychologiseren en etiketten opplakken
- *Eigen mening en gevoelens centraal stellen
- *Meningen en conclusies direct klaar hebben
- *Om de hete brij heen draaien
- *Alleen negatieve dingen over het kind vertellen
- *Gevoelens (van de ouders) miskennen of bagatelliseren
- *In de rede vallen of verbeteren van ouders
- *De ouder aanspreken op tegenstrijdigheden
- *De strijd aangaan
- *Prognose/ diagnose stellen of voorbarige adviezen geven
- *Moraliseren
- *Beschuldigen of kwaad worden
- *Geërgerd reageren
- *Het woord incest gebruiken
- *Veel waaromvragen stellen
- *Let op non-verbale communicatie: friemelen/frutselen, geen oogcontact maken, onrustig of afgewend zitten, nerveus, jachtig of verveeld overkomen

Een gesprek met de ouders wordt door twee personen gevoerd.

Bijlage 4: Handreikingen bij een gesprek met de leerling

Gesprekken over moeilijke en pijnlijke onderwerpen als kindermishandeling zijn niet eenvoudig. Niet voor het kind, maar ook niet voor jou. In deze gesprekken speelt een veelheid van emoties een rol zoals: schuld, schaamte, angst en woede. Wees daarvan bewust en probeer zo goed mogelijk met deze gevoelens om te gaan. Vraag jezelf ook af of jij de juiste persoon bent om dit gesprek te voeren. Bereid het gesprek voor met de intern begeleider en bedenk wat je doel van het gesprek is.

Aandachtspunten tijdens het gesprek met een kind

*Verwacht niet teveel van het gesprek. Het is belangrijker dat je het vertrouwen van het kind wint en dat hij/zij het gevoel heeft bij jou terecht te kunnen dan dat je volledig duidelijk krijgt wat er nu precies aan de hand is.

*Beloof geen geheimhouding. Dit kun je niet altijd waarmaken en dan verliest het kind het vertrouwen in je. Beloof wel om 't tegen het kind wanneer je iets gaat doen of anderen op de hoogte wil stellen.

*Reageer niet te emotioneel op een ingrijpend verhaal. Het kind kan schrikken wanneer er zeer geëmotioneerd op zijn/haar verhaal gereageerd wordt. Jij hoort het verhaal voor het eerst, maar voor het kind is het de alledaagse werkelijkheid.

*Dring niet aan wanneer een kind niets wil vertellen, forceren levert niets op. Het kind zal dan vaak het verhaal later weer ontkennen. Laat wel merken dat het kind altijd weer met je kan praten wanneer hij/zij dat wil.

*Bouw rustig het vertrouwen op, niet alles hoeft in een gesprek te gebeuren of verteld te worden. Houdt het tempo van het kind aan. Soms zijn er meer gesprekken nodig om tot de kern van het probleem te komen.

*Laat merken dat je het kind begrijpt en leef met hem/haar mee.

*Val de ouders niet af. De loyaliteit van een kind naar de ouders is heel groot. Stel jezelf neutraal op ten opzichte van de ouders.

*Stel open vragen; schrijf deze eventueel van te voren op. Gebruik vragen die het kind de ruimte geven om te vertellen.

*Stel jezelf de vraag: hoe kan ik dit kind de ruimte en veiligheid geven om te praten?

Wanneer je een gesprek met een kind wilt voeren dan moet je van te voren goed bedenken wat het doel is van dit gesprek voor jou. Wil je het kind steunen en aangeven dat je beschikbaar bent wanneer het kind je nodig heeft, of wil je duidelijkheid krijgen over de zorgen die je maakt over een kind. Bedenk ook dat een kind wel wat kan vertellen maar dat het niet altijd zo is dat het kind ook wil dat er actie wordt ondernomen. Kinderen lijken zich verantwoordelijk te voelen voor de gevolgen van wat ze vertellen. Daarmee neemt een kind een zware last op de schouders wanneer hij/zij je in vertrouwen neemt.

Wanneer je afspraken maakt met het kind, bedenk dan, dat het voor het kind erg belangrijk is dat je deze afspraken nakomt. Beloof nooit iets wat je niet waar kunt maken.

Bijlage 5: Sociale kaart

Kinderbescherming, voogdij en jeugdreclassering

AMK: Advies en Meldpunt Kindermishandeling Gelderland

Adres:

Nijenoord2-4
Postbus 9076, 3506 GB Utrecht
tel.0900-4005555
(24 uur per dag bereikbaar, lokaal tarief)
Internet: www.amk-nederland.nl

Organisatie Type

Hulp- en zorgverlening

Doelstelling of kernactiviteit:

Het Advies- en Meldpunt Kindermishandeling (AMK) is de instelling voor iedereen met vragen, zorgen of meldingen over kindermishandeling. Of u nu privé of beroepsmatig betrokken bent bij het kind; Kinderen en jongeren kunnen ook over hun eigen situatie bellen naar het AMK.

Belangrijkste doelgroepen:

Kinderen, ouders/opvoeders, beroepskrachten, iedereen in de omgeving van kinderen met vermoedens van kindermishandeling.

Soorten diensten of activiteiten:

Het AMK geeft advies en onderzoekt (vermoedelijke) situaties van kindermishandeling en brengt zo nodig de juiste hulp op gang.

Daarnaast geeft het AMK informatie, voorlichting en training over kindermishandeling.

Raad voor de Kinderbescherming

Bezoekadres

Fentener van Vlissingenkade 1
3521 aa Utrecht
030 - 888 27 00
Internet: www.kinderbescherming.nl

Steunpunt Huiselijk Geweld Eemland-Heuvelrug

Plaats: Amersfoort

Telefoon: 0900 1 26 26 26 (5 cent per minuut)

E-mailadres: shg@welzin.nl

Internet:
<http://www.huiselijkgeweld.nl/organisaties/organisatie?id=415>

Het Steunpunt Huiselijk Geweld Eemland-Heuvelrug is 24 uur per dag telefonisch en per e-mail bereikbaar.

Leger des Heils - Jeugdzorg en reclassering

Locatie (-s) waar u terecht kunt:

Centraal bureau, Jeugdbescherming, Pleegzorg, MTFC en Reclassering

Bezoekadres:

Zeehaenkade 30, Utrecht

Postadres:

Postbus 2055, 3500 GB Utrecht

Telnr.: 088 0901000

Faxnr.: 088 0901799

Doel:

Ieder kind moet zich op een gezonde en evenwichtige manier kunnen ontwikkelen tot een zelfstandige volwassene. Helaas groeit niet ieder kind op in een omgeving waarin dat vanzelfsprekend is. Kinderen zijn kwetsbaar en betalen maar al te vaak de prijs voor het doen of laten van volwassenen.

Werkwijze:

Daarom geeft Leger des Heils Jeugdzorg & Reclassering hulp en zorg aan minderjarigen die dat nodig hebben. Op het gebied van jeugdbescherming voeren we alle wettelijke maatregelen uit: ondertoezichtstelling, voogdij en jeugdreclassering. Door de inwerkingtreding van de Wet op de Jeugdzorg met ingang van 1 januari 2005 voeren we de jeugdbeschermingstaken en voogdijmaatregelen uit onder mandaat van de Bureaus Jeugdzorg.

Ondertoezichtstelling

Als de kinderrechter een ondertoezichtstelling heeft uitgesproken moeten wij ervoor te zorgen dat de situatie waarin het kind opgroeit zo snel mogelijk verbetert. De ondertoezichtstelling is een maatregel waarbij het gezag van de ouders wordt beperkt. Ons uitgangspunt is dat we toewerken naar een situatie waarin de ouders in staat zijn de opvoeding weer zelfstandig op zich te nemen. In een aantal situaties kan uithuisplaatsing noodzakelijk zijn. Daarbij kunnen we binnen het Leger des Heils Jeugdzorg & Reclassering gebruik maken van de activiteiten en het netwerk van onze pleegzorg. Onze gezinsvoogdijwerker maakt samen met de ouders een plan van aanpak, houdt regelmatig contact met de ouders en helpt bij problemen. Hij kan de ouders en het kind (schriftelijke) aanwijzingen geven, met betrekking tot de verzorging en opvoeding van het kind, die ze moeten opvolgen

Voogdij

Als de kinderrechter een voogdijmaatregel heeft opgelegd wordt het gezag over het kind overgedragen aan het Leger des Heils Jeugdzorg & Reclassering. Daarmee krijgen wij volledige verantwoordelijkheid voor de opvoedings- en leefsituatie van het kind en zijn we tevens diens wettelijk vertegenwoordiger. Een voogdijmaatregel wordt uitgesproken als het ouderlijk gezag (al dan niet tijdelijk) ontbreekt, waarvan sprake kan zijn in de volgende situaties:

- bij het uitspreken van een ontheffing of ontzetting uit het ouderlijk gezag;
- bij langdurige afwezigheid door ziekte, gevangenisstraf, of verblijf in het buitenland;
- bij overlijden van de ouders;
- bij minderjarigheid van de ouders.

Jeugdreclassering

Met onze jeugdreclassering bieden we begeleiding en toezicht aan jeugdigen vanaf 12 jaar die strafbare feiten hebben gepleegd / met justitie in aanraking zijn gekomen. Onze begeleiding is daarbij gericht op het voorkomen of doen afnemen van een criminele carrière en de jeugdige weer perspectief te bieden (opleiding dan wel werk en een constructieve vrijetijdsbesteding etc.).

Onze activiteiten betreffen het geven van voorlichting en advies aan de betrokken justitiële instanties, het begeleiden/toezicht houden van de jeugdige in opdracht van de officier van de justitie of de rechterlijke macht.

Samenwerking

Door de inwerkingtreding van de Wet op de jeugdzorg met ingang van 1 januari 2005, voeren we onze jeugdbeschermingstaken, voogdijmaatregelen en jeugdreclassering uit namens de verschillende bureaus jeugdzorg. We hebben hiervoor met alle bureaus jeugdzorg een mandaatregeling en een uitvoeringsovereenkomst getekend waarin de taken en bevoegdheden zijn vastgelegd

Doelgroep:

- Allochtone en autochtone mannen en vrouwen - tot 14 jaar
- Speciaal gericht op de volgende doelgroep (-en):
- kinderen
  - jongeren

BJZ: Bureau Jeugdzorg Utrecht

Bezoekadres: Stadsring 179 3817 BA Amersfoort tel. [033] 422 60 00 fax [033] 422 60 02
Voor hulp en advies: 0900 – 400 55 55

Doelstelling of kernactiviteit:

Bureau Jeugdzorg Utrecht is de toegangspoort tot alle jeugdzorg in de provincie Utrecht. Zij is er voor jeugdigen die op vrijwillige basis zorg willen krijgen. Maar ook voor jeugdigen die beschermd moeten worden, omdat zij niet op een veilige manier kunnen opgroeien.

Vrijwillige jeugdhulpverlening, Jeugdbescherming, Jeugdreclassering, het Advies & Meldpunt Kindermishandeling, het team Spoedeisende zorg en de Kindertelefoon maken deel uit van Bureau Jeugdzorg Utrecht.

Kindertelefoon

Telefoonnummer: 0800-0432
Internet: www.kindertelefoon.nl

Organisatie Type

Hulp- en zorgverlening

Doelstelling of kernactiviteit:

De Kindertelefoon is tegenwoordig officieel een onderdeel van Bureau Jeugdzorg. Onze trainers en begeleiders zijn allemaal in dienst bij een Bureau jeugdzorg of bij een organisatie die een contract heeft met een Bureau Jeugdzorg.

Soorten diensten of activiteiten:

- * Telefonisch advies; hulp en ondersteuning aan kinderen en jongeren van 8 tot 18 jaar
- * Geven van gastlessen op scholen
- * Interne training aan nieuwe medewerkers

Wij nemen altijd zelf de telefoon op. Je krijgt dus niet eerst een keuzemenu of een telefoniste die vraagt waar je voor belt. Je krijgt meteen één van ons aan de telefoon. Je hoeft niet je naam te zeggen, want de Kindertelefoon is anoniem. Ook vertellen wij nooit iets door. De vrijwilligers van de Kindertelefoon komen niet naar je toe en zullen nooit contact met je opnemen.

Maatschappelijke hulpverlening

CJG: Centrum voor Jeugd en Gezin

Postadres Raadhuisstraat 117 6711 DS Ede Telefoon: 0318-745757	E-mail: info@cjgede.nl Internet: www.cjgede.nl
---	--

Doelstelling of kernactiviteit:

Het CJG geeft antwoord op alle vragen over opgroeien en opvoeden. Iedereen met vragen over bijvoorbeeld eten en groei, verlegenheid of agressie, drugs of drukke kinderen, seksualiteit of zwangerschap, over echtscheiding of puberteit kan contact opnemen met het CJG.

Doelgroep:

Het CJG is er voor kinderen, jongeren tot 23 jaar, ouders en verzorgers, toekomstige ouders, maar ook voor iedereen die werkt met kinderen, jongeren en/of met ouders en verzorgers.

JIP: Jongeren Informatie Punt

Internet: www.jip.org/nl

Het JIP geeft informatie en advies over werk, school, drugs, geld, huisvesting, rechten en plichten, seks en vrije tijd. In veel plaatsen in Nederland vind je JIP's, soms in een bibliotheek, buurthuis of school of als apart informatiepunt. Je kunt anoniem en gratis bij een JIP terecht met je vragen. Op deze site vind je alle informatie die voor jou van belang is. Daarnaast kan je ons ook per e-mail vragen stellen. Je krijgt dan binnen twee werkdagen antwoord.

Beweging 3.0 Maatschappelijk Werk

Rozengarde 22a 3831 CD Leusden Tel. 033 4945618 www.beweging3.nl
---

Beweging 3.0 biedt zorg die aansluit op de vraag en de wens van de klant. Als u het even niet meer ziet zitten en ondersteuning nodig hebt, kunt u bij het maatschappelijk werk van Beweging 3.0 terecht.

Thuisbegeleiding en cursusbureau van Beweging 3.0 Computerweg 6, 3821 AB Amersfoort (033) 4692561

Politie

Bezoekadres De Twijnderij 32 3831CS Leusden Leusden 0900-8844
--

Openingstijden: Maandag, dinsdag, donderdag en vrijdag van 08.30 tot 12.30 uur. Het districtsbureau in Amersfoort is 24 uur per dag geopend.
Internet: www.politie.nl

*Bel 112 als elke seconde telt.
0900-8844 geen spoed, wel politie.*

Medische hulpverlening

GGD Midden Nederland Jeugdgezondheidszorg Leusden

Postadres
De Mulderij 1
3831 NV Leusden
0334600046
www.ggdmn.nl

MEE Utrecht
Berkenweg 7, 3818 LA Amersfoort
0900-6336363
www.mee-ugv.nl

Doelstelling of kernactiviteit:

Beschermen; bewaken; bevorderen van de gezondheid van inwoners.

Belangrijkste doelgroepen:

Jeugd; Volwassenen; Ouderen en allochtonen

Soorten diensten of activiteiten:

De taken van de GGD'en zijn niet overal hetzelfde, want iedere GGD voert voor zijn gemeente specifieke opdrachten uit. Deze opdrachten staan beschreven in de gemeentelijke nota's over het lokale beleid volksgezondheid. Kijk voor de specifiek lokale diensten op de lokale websites. Bij de locaties vindt u de lokale adressen.

Toch hebben alle GGD'en in Nederland een aantal uniforme taken. Deze basistaken staan omschreven in de Wet collectieve preventie volksgezondheid (WCPV). Iedere GGD voert minimaal de taken uit die in deze wet omschreven staan. De taken van GGD'en zijn onder meer:

- jeugdgezondheidszorg
- medische milieukunde
- sociaal-medische advisering
- technische hygiënezorg
- medische opvang asielzoekers
- bevolkingsonderzoeken
- epidemiologie
- gezondheidsvoorlichting
- openbare geestelijke gezondheidszorg
- infectieziektebestrijding
- geneeskundige hulpverlening bij ongevallen en rampen

RIAGG Amersfoort

Westsingel 41
3811 BB Amersfoort
(033) 4603500
www.riaggamersfoort.nl

Het Riagg Amersfoort is de grootste aanbieder van ambulante geestelijke gezondheidszorg in Oostelijk Utrecht. Wij bieden zorg en behandeling op geestelijk gebied aan mensen van alle leeftijden, begeleiden mensen bij hun terugkeer op de arbeidsmarkt en bieden ook gespecialiseerde hulp aan ouderen, kinderen en jeugdigen. De vraag van de cliënt staat (zoveel mogelijk) centraal bij de behandeling.